

art spiegelman

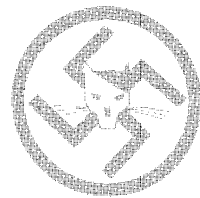
MAUS

**PULITZER-
PALKITTU
SARJAKUVA**

WSOY

Suomentanut Jukka Snell

MAUS

SELVIITYJÄN TARINA

Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

AUS

SELVIYTYJÄN TARINA

I

**ISÄNI
TUSKAINEN
TARINA**

II

**JA TÄÄLLÄ
VAIKEUDET
ALKOIVAT**

art spiegelman

Suomentanut Jukka Snell
Tekstannut Erkki Kukkonen

Kiitokset Ken ja Flo Jacobsille, Ernie Gehrille, Paul Pavelille, Louise Filille, Steven Hellerille, Deborah Karlille ja Mala Spiegelmanille, joiden arvostus ja tuki auttoivat tämän kirjan syntymisessä.

Ja kiitokset Françoise Moulylle älykkyydestä, rehellisyydestä, toimituksellisesta taidosta sekä rakkaudesta.

Englanninkielinen alkuteos

THE COMPLETE MAUS

MAUS: A Survivor's Tale: My Father Bleeds History

Copyright © Art Spiegelman, 1973, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986

All rights reserved

MAUS II: A Survivor's Tale: And Here My Troubles Began

Copyright © Art Spiegelman, 1986, 1989, 1990, 1991

All rights reserved

Suomenkielinen laitos © Jukka Snell ja WSOY 2023

Werner Söderström Osakeyhtiö

Suomennos ilmestynyt aiemmin kahtena niteenä nimillä

MAUS – Selviytyjän tarina (1990)

ja *MAUS – Selviytyjän tarina II: Ja täällä vaikeudet alkoivat* (1992)

Ensimmäinen yhteislaitos 2003

Tarkistettu laitos 2023

Maus I:n luvut 1–6 ja *Maus II:n* luvut 1–4 ilmestyivät alun perin hieman eri muodossa Raw-lehdessä vuosina 1980–1991.

”Vankina Helvetin planeetalla” ilmestyi alun perin *Short Order Comicsin* numerossa 1, 1973.

ISBN 978-951-0-49181-2

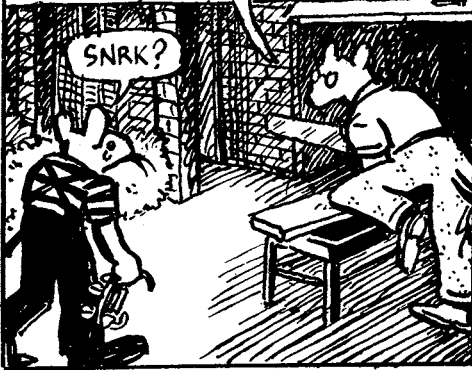
Painettu EU:ssa

Rego Park, New York, n. 1958

ARTIE! TULE PITÄMÄÄN TÄTÄ
HETKEKSI KUN SAHAAN.

MIKSI ITKET, ARTIE? PIDÄHÄN
PUUSTA PAREMMIN KIINNI.

Hän lopetti sahaamisen.

YSTÄVÄT?
SINUN
YSTÄVÄT?...

JOS LUKITSISIT HEIDÄT VIIKOKSI
SAMAAN HUONEeseen ILMAN
RUOKAA...

... NIIN NÄKISIT, MITÄ
YSTÄVÄT OVAT!...

I OSA SIVU 9
ISÄNI TUSKAINEN TARINA

II OSA SIVU 167
JA TÄÄLLÄ VAIKEUDET ALKOIVAT

MAUS

ANJALLE

ISÄNI TUSKAINEN TARINA

(1930-LUVUN PUOLIVÄLISTÄ TALVEEN 1944)

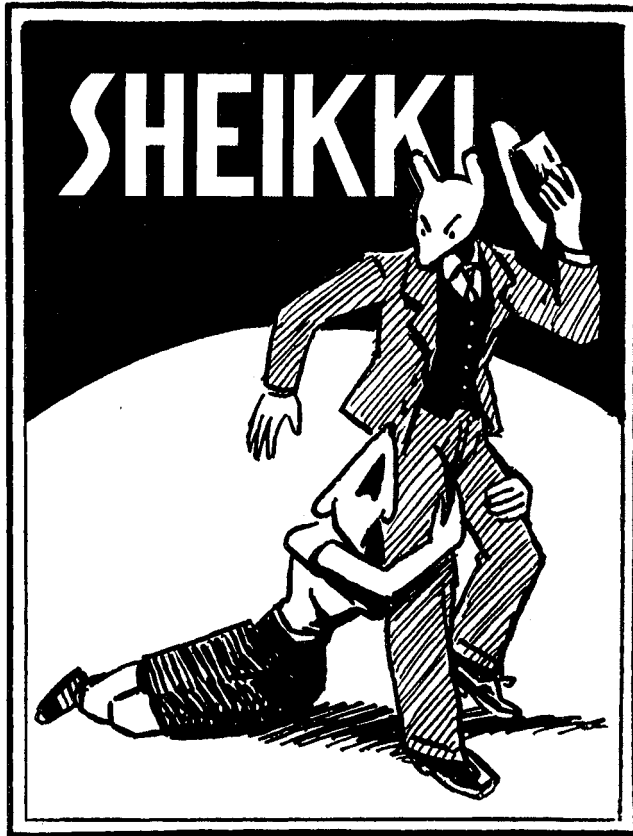
SISÄLLYS

- 11 yksi/sheikki
- 27 kaksi/kuherruskuukausi
- 43 kolme/sotavanki
- 73 neljä/silmukka kiristyy
- 97 viisi/hiirenkolot
- 131 kuusi/hiirenloukku

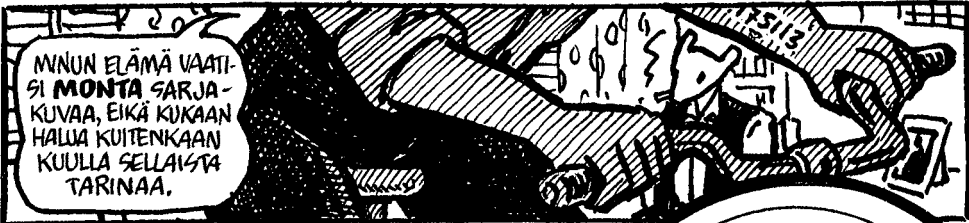
Vaikkakin juutalaiset ovat rotu,
eivät he ole ihmisiä.
Adolf Hitler

ENSIMMÄINEN LUKU

Menin tapaamaan isääni Rego Parkiin. En ollut nähnyt häntä pitkään aikaan -emme olleet kovin läheisiä.

OLIN SIIHEN AIKAAN NUORI JA OIKEIN MUKAVA, KOMEA POIKA.

OLI PALJON TYTTÖJÄ, JOIDEN EN EDES TIENNYT JUOKSEVAN MINUN PERÄSSÄ.

HALOO, VLADEK?
YULEK TÄÄLLÄ...

ERÄS YSTÄVÄNI, LUCIA GREENBERG, HALUAISI TULLA ESITELLYKSI SINULLE.

SHEIKKI

IHKISET SANJOIVAT AINA
ETTA NÄYTÄN
RUDDLPH VALENTINOLTA.

LOPULTA VEIN LUCIAN TANSSIMAAN...

ASUTTEKO YKSIIN?

KYLLÄ.

MINULLA ON PIENI ASUNTO, VANHEM-
PANI MUUTTIVAT SOSNOWIECIIN.

HALUAISIN
NÄHDÄ SEN
JOSKUS.

EHKÄ
JOSKUS.

MINNE MENINKIN -KATSOESSANI MINUN YMPÄRILLE
NÄIN LUCIA GREENBERGIN...

VLADEK! MIHIN SUUN-
TAAAN OLETTE MENOSSA?

TORILLE
VAIN.

NIIN MINÄKIN. KÄVE-
LISIMMEKÖ YHDESSÄ?

MUTTA ISÄ... ÄIDIN
NIMI OLI
ANNA ZYLBERBERG!...

TÄMÄ TAPAHTUI ENNEN
KUIN TAPASIN ANJAN.
KUUNTELE NYT VAIN!

MIKSI ETTE KOSKAAN KUTSU
MINUA KOTIINNE?...
HÄPEÄTTEKÖ SITÄ?

HÄN VAATI JA VAATI MINUA NÄYTTÄMÄÄN MINUN ASUNNON...

...JOTEN LOPULTA KUTSUIN HÄNET...

KAIKKI ON NIIN
SIISTÄ JA PUHDASTA!

PIDÄN
MIELELLÄNI
TAVARANI
JÄRJESTYK-
SESSÄ.

TEILLÄ ON VARMASTI TOINEN YSTÄVÄTÄR,
JOKA SIIVOAA TÄÄLLÄ?

EI OLE.

... EN HALUNNUT MEIDÄN TULEVAN LAHEISEM-
MIKSI TOISILLEMME, MUTTA EN YKSINKERTAI-
SESTI PÄÄSSYT HÄNESTÄ EROON.

OLIKO HÄN ENSIMMÄINEN TYTTÖ, JONKA KANSSA-ÖH-

KYLLÄ... OLIMME TIUKASTI SITOUTUNEITA, KUTEN NUORET TÄÄLLÄ NYKYÄÄN.

TAPAILIMME TOISIAMME NOIN KOLMEN TAI NELJÄN VUODEN AJAN.

MENNÄÄN KIHLOIHIN, VLADEK.

ON MYÖHÄ. VIEN SINUT KOTIIN.

EI VIELÄ, KULTA.

ÄLÄ VIITSI-VANHEMPASI HUOLESTUISIVAT.

HÄNEN PERHEENSÄ OLI MUKAVA, MUTTA VARATON, JO MYÖTÄ JÄISIÄKIN AJATellen.

VLADEK-SERKKU!

150 KILONNIN
CZESTOCHOWIE
AINA MINUN LOMILLA
KÄVIN TAPAAMASSA
MINUN PERHETTÄ ...
MATKAA OLI NOIN
55-65 KILOMETRIÄ.

HAUSKA NÄHDÄ
SINUA. KUULE...

LUOKALLANI ON ERÄS
TYTTÖ-HALUAN, ETTÄ
TAPAAT MEIDÄT HUOMEN-
NA-HÄNEN NIMENSÄ
ON ANJA.

HÄN ON TODELLA ÄLYKÄS
JA RIIKKAASTA PERHEESTÄ
... OIKEIN MUKAVA
TYTTÖ ...

ME TARASIMME SEURAavana AAMUNA. MINUN SERKKU
JA ANJA PUHUIVAT VÄLILLÄ ENGLANTIA.

JA SITTEEN HÄN ALKOI
KIRJOITTA MINULLE
KAUNIITA KIRJEITÄ -
HARVA OSASI KIRJOITTA
PUOLAA HÄNEN LAILLAAN.

KÄVIN PARI KERTAA TAPAAMASSA HÄNTÄ.
HÄN LÄHETTI MINULLE VALOKUVAN...

OSTIN SIIHEN KAUNIT KEHYKSET...

NOIN VIIKON
KULUTTUA LUCIA
TULI JA NÄKI
KUVAN...

MENEN HÄNEN KANSSAAN
KIHLOIHIN, LUCIA.

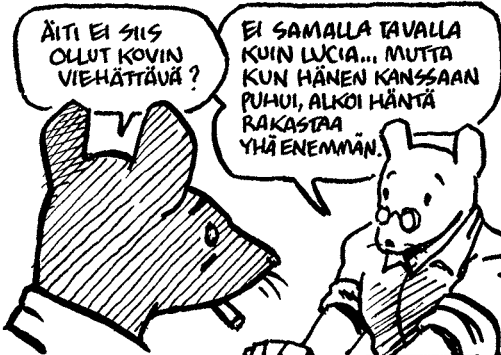
PSSH! MINKÄ
KAUNOTTAREN
VALTUSITKAAN.

ULKONÄKÖ EI MERKITSE KAIKKEA,
LUCIA. MEILLE KUMMALLE-
KAAN EI OLE MITÄÄN HYÖTYÄ
SITÄ, ETÄ JATKAT TÄÄLLÄ
KÄYNNISTÄ...

... MEIDÄN ON SUUNNITELTAVA
TULEVAISUUTTAMME JA -

UNOHA HÄNET!
ANNA MINUN TEHDÄ
SINUT ONNELLISEKSI!

LUCIASTA EI OLLUT HELPO PÄÄSIÄ EROON.

ÄITI EI SIIIS OLLUT KOVIN VIEHÄTTÄVÄÄ?

EI SAMALLA TAVALLA KUIN LUCIA... MUTTA KUN HÄNEEN KANSSAAN PUHUI, ALKOI HÄNTÄ RAKASTAA YHÄ ENEMMÄN.

ERÄÄNÄ PÄIVÄNÄ TAPASIMME HÄNEEN KOULUN REHTORIN...

HERRA SPIEGELMAN, OLETTE KOVIN ONNEKAS.

...ETTE TIEDÄKÄÄN MILLAISEN TYTÖN SAATTE - MINULLA ON OLLUT MONIA OPPILAITA...

...MUTTA KUKAAN MIUEI EI OLE OLLUT YHTÄ HERKKÄÄ JA ÄLYKÄS KUIN ANNA!

NIIN - SIKSI HÄNET VALITSINKIN.

TOIVON, ETTÄ VOISIT JOSKUS KÄYDÄ LUONANI CZESTOCHOWASSA. HALUAISIN NÄYTTÄÄ SINUT YSTÄVILLENI.

OLEN PYYTÄNYT ÄITIÄ PÄÄSTÄMÄÄN MINUT, MUTTA HÄN ON NIIN USKONNOLLINEN JA VANHANA-AIKAINEN...

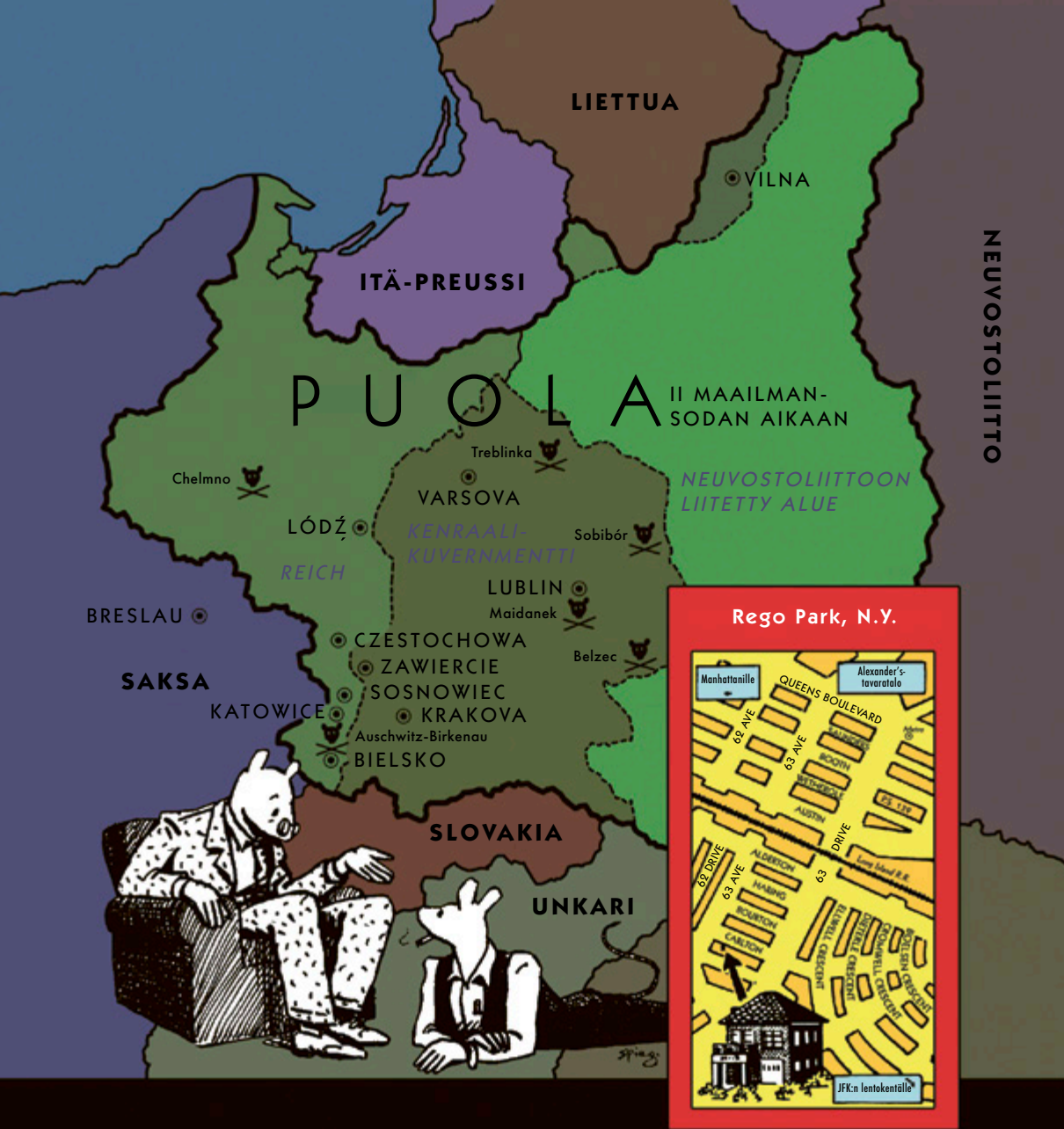
...HÄN EI KOSKAAN SALLISI MINUN ASTUVAN POIKAMEHEN ASUNTOON!

AI NIIN, VANHEMPANI HALUAISIVAT SINUN TULEVAN PÄIVÄLLISELLE HUOMISILTANA.

ZYLBERBERGIN PERHE OLI ERITÄIN VARAKAS - MILJONÄÄREJÄ!

ANJAN VANHEMMAT TOIVOIVAT HARTAASTI HÄNEEN MENEVÄN NAIMISIIN. HÄN OLI 24, MINÄ 30.

NEUVOSTOLIITTO

Rego Park, N.Y.

Moneen kertaan palkittu *Maus* on sarjakuvapiirtäjä Art Spiegelmanin vaikuttava kertomus vanhempiensa kokemuksista Hitlerin hallitsemassa Euroopassa, jossa natsit ovat kissoja ja juutalaiset hiiriä.

Kahdella aikatasolla etenevä *Maus* perustuu Spiegelmanin isän Vladekin tarinaan siitä, kuinka hän selviytyi natsien keskitysleireiltä. Järkyttäviin muistoihin nivoutuu samalla kertomus Spiegelmanin kiduttavasta suhteesta vanhenevaan isäänsä.

Yhä valitettavan ajankohtaisen sarjakuvaromaanin tarkistettu laitos sisältää sen molemmat osat: *Maus – Selviytyjän tarina* ja *Maus II – Ja täällä vaikeudet alkoivat*.

<p>www.wsoy.fi</p>	<p>85.32 ISBN 978-951-0-49181-2</p>